

K43411012 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : บทฝึกอ่าน / แบบเรียนภาษาไทย

นายโอฬาร รัตนภักดี : การศึกษาวรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านของไทย (A STUDY OF THAI POETICAL WORKS FOR READING SKILL PRACTICE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ.วีรฉัตร วรรณคดี. 497 หน้า. ISBN 974-464-570-9

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านของไทย ทั้งในฐานะที่เป็นแบบเรียนภาษาไทย และฐานะที่เป็นวรรณคดีไทย รวมถึงศึกษาคุณค่าในด้านต่างๆของวรรณกรรมประเภทนี้ด้วย โดยศึกษาจากวรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านทั้งสิ้น ๑๑ เรื่อง ได้แก่ ประถม ก กา หัดอ่าน กาพย์พระไชยสุริยา สุบิน ก กา ทศมูลเสื่อโค ศรีสวัสดิ์วัตร สุบินคำกาพย์ พระยาฉัตรตันต์ ประถม ก ข พรหมพุกษา สัตวาทิธาน และทศชาดก

วรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านของไทยแต่งขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ ๑ - รัชกาลที่ ๕) โดยแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์เป็นหลัก มีลักษณะการแต่งแบ่งได้เป็น ๓ รูปแบบ คือ แบบที่แต่งด้วยมาตราตัวสะกดเดียว แบบที่แต่งโดยแจกมาตราตัวสะกด และแบบที่แต่งคละมาตราตัวสะกด ส่วนเนื้อเรื่องจำแนกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ประเภทที่เป็นคำสอน ประเภทที่เป็นนิทาน และประเภทที่เป็นความรู้

ผลการศึกษาพบว่าวรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านของไทยมีลักษณะของแบบเรียนภาษาไทย ที่เน้นการสอนอักขรวิธีเรื่องมาตราตัวสะกด นอกจากนี้ยังให้ความรู้เรื่องการเมืองการผันวรรณยุกต์ คำศัพท์ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร และเรื่องฉันทลักษณ์ของกาพย์ โคลง กลอน และกลบท ตลอดจนเป็นหนังสือที่ใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความในระดับต้นด้วย และเมื่อประเมินในฐานะแบบเรียนภาษาไทยปรากฏว่าวรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านมีคุณสมบัติของแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบที่ดีหลายประการ

ส่วนในฐานะที่เป็นวรรณคดีนั้นปรากฏว่าวรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านมีการดำเนินเรื่องตามจารีตนิยมของวรรณคดีไทย และมีกลวิธีการแต่งที่เป็นเอกลักษณ์ในด้าน โครงเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ ตัวละคร ฉาก และโวหาร ทั้งยังมีวรรณศิลป์อันเกิดจากความไพเราะด้านเสียงและความหมายของคำประพันธ์ ก่อให้เกิดรสทางวรรณคดีอย่างหลากหลายครบถ้วนทั้ง ๘ รส รวมถึงมีคุณสมบัติของวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ดีด้วย

นอกจากนี้วรรณกรรมประเภทบทฝึกอ่านของไทยยังมีคุณค่าในด้านต่างๆ ได้แก่ การสะท้อนสภาพสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ (รัชกาลที่ ๑ - รัชกาลที่ ๕) บางประการ และให้คติคำสอนแก่ผู้อ่านด้วย

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนักศึกษา *โอฬาร รัตนภักดี*

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ *โอฬาร รัตนภักดี*

168903

K43411012 : MAJOR : THAI

KEY WORD : THAI POETICAL WORKS FOR READING SKILL PRACTICE / THAI TEXTBOOKS.

OLAN RATTANAPAGDEE : A STUDY OF THAI POETICAL WORKS FOR READING SKILL PRACTICE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. WERACHAT WANDEE. 497 pp. ISBN 974-464-570-9

The purpose of this thesis is to study Thai poetical works for reading skill practice. The study focuses on their significance as textbooks for Thai students and as Thai literature, as well as their other aspects of great worth. The studied data are eleven Thai poetical works: Prathom Ko Ka Hat An, Kap Phra Chai Suriya, Subin Ko ka, Thotsamun Suea Kho, Srisawatdiwat, Subin Kham Kap, Phraya Chatthan, Prathom Ko Kho, Phanphrueksa, Sattawaphithan and Thotsa Jataka.

Thai poetical works for reading skill practice mostly composed in the form of Kap, a kind of thai verse, were found at the Rattanakosin Period from the reign of King Rama I to the reign of King Rama V. Investigating the styles of composition, I find that they could be divided into three types : the style of one final pronounced words, the style of distributed final pronounced words and the style of mixed final pronounced words. With regard to the content, they could be categorized into three types : didactic literature, tales and knowledge – giving stories.

As Thai textbooks, Thai poetical works for reading skill practice emphasize the teaching of the orthography in terms of final pronounced words. In addition, they also give more knowledge on modulating tone marks, vocabularies, many languages such as Pali, Sanskrit and Khmer, and prosody of Thai poetry such as verse and jingle. Besides, they could be considered textbooks for reading skill practice in the elementary level. Evaluating their qualifications, it is found that Thai poetical works for reading skill practice have got many excellent qualifications for being textbooks as well as supplementaries.

As Thai literature, Thai poetical works for reading skill practice are created in the original style of Thai literature. Moreover, the writing technique is unique with its plot, order of story, characters, setting and rhetorical language. Besides, it is also found that Thai poetical works for reading skill practice are well qualified as good children' s literature and their composition is plenty of beautiful sound and meanings which lead to all the nine rasa , appreciation in various emotional and sensual effects.

Regarding other aspects of great worth, the study reveals that the works reflect the way of life, values, beliefs and Thai customs in the Ratanakosin Period from the reign of King Rama I to the reign of King Rama V. Additionally, the readers can get the sermons and make use of them in their living.

Department of Thai

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2004

Student's signature *Olan Rattanapagdee*

Thesis Advisor's signature *Werachat Wandee*